

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre ... 12 kor.
 Fél évre ... 6 kor.
 Negyed évre ... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 husabos petit sor 20 fill.,
 többszori hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-fogadtnak
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Kereskedelmi szerződések.

(P. C.) Kereskedelmi szerződéseknek is az a természetük, mint minden más megállapodásnak: abban a mértékben gyümölcsözők, amelyben ki tudjuk őket használni. Így Németország mióta 1890-ben a kereskedelmi szerződések politikájához fordult, szinte mesés közgazdasági fellendülést ért el, és Olaszország is, bármily sok tenni valója van még hátra, gazdasági haladása által sok belső baját megszüntette. Ha nem tekintetünk vissza teljes megelégedéssel e szerződések érvényességének lejártó időszakára, ebben alig vagyunk lényegesebben hibásak. A szomszéd államból, melyben évek óta majd bősültre lett reakció dühöngött, reakció, mely társadalmi és nemzetiségi erőszakosságaival minden vállalkozási kedvet elriasztott, a tökélet elszívására indította s így minden termelést megszükitett és megbénított, ebből az államból, melylyel oly sokféleképpen elágazó és belső gazdasági vonatkozásokban vagyunk, melyek még egy közös jegybankban is láthatók, a legrombolóbb szelek söpörtek végig gazdasági fejlődésünk virágdús mezősegein. Így maradt el a termés java része. Ezért azonban nem mondunk le jövőre is a lehetséges előnyökről, melyeket a kereskedelmi szerződések rendszere nyújt az árucserrefeltételek állandóságában; iparkodni fogunk új megállapodásokat létesíteni, főleg miután amaz ismeretes 1899. évi törvény Ausztriával szemben, ha ott a zürzavar nem akar véget érni, az elhatározás és cselekvés teljes szabadságát biztosítja számunkra.

De az ilyen nemzetközi megállapodások kihasználásának egyedül biztos módja mégis csak a belső intézkedésekben van. Mint tulnyomólag földmivelést űző államnak a fogyasztók lehető legnagyobb számáról kell gondoskodnunk mezőgazdasági termékeink számára. Éppen ezt kell a szerződések által elérnünk; gabonakivitelünket — pedig a statisztikai kimutatásoknak szinte nevezetesen agrárius letagadásai dacára gabonát

exportáló állam vagyunk, — nem szabad meg rövidíteni. Németország tudja, hogy ez az elengedhetetlen előfeltétele egy életképes megállapodás létrejöttének, és, ha jó tanácsosai látják el, nem is fog vonakodni, nem is vonakodhatik, ezt az előfeltételt teljesíteni. De minden állam, melynek a mezőgazdasági termékek importjával kell egyességre lépnie, — és Németország ilyen állam, — e termékeket onnan veszi, ahol legolcsóbban és legjobban kaphatja. Árunk minősége még mindig a legjobb; de nagyon megfontolandó az, meddig viselhetjük el a versenyt az előállítás költségeire vonatkozólag. Az ár a kínálat szerint igazodik; de ha meggondoljuk, hogy az utolsó 20 éven belül — és itt a legeslegujabb és hivatalos adatokat idézzük — a gabona termelés területe 100 : 130 arányában szaporodott, a népesség azonban csak 100 : 124 arányában; hogy Argentiniában a földnek csak egy nyolcadrésze van igénybe véve gabonatermelésre; hogy a kisázsiai vasutak Mezopotámia újból való bevetését fogják előidézni: hogy állunk majd akkor az ármagassággal? A gabonár azonban a föld értékének is egyik tényezője és Középeurópában a föld értéke jó ötszöröse magasabb, mint Ázsia, Amerika és Ausztrália gabonát termelő területein. A gabona árának tehát roppantul emelkednie kellene, hogy a föld értékét megfelelően kamatoztassa. Természetes feltételek alatt ez nem megy; ha pedig mesterségesen vámok által csavarjuk fel ezt az árt, akkor éppen a föld értékének emelkedése által nagyobbá tesszük a különbséget amaz olcsó területekhez, akkor circulus vitiosus-ban kergetődzünk. Ezért van tökéletes igaza Liszt Ferenc német közgazdásznak, midőn azt állítja, hogy esztelenség a belföldi mezőgazdaságot védvámokkal emelni akarni.

Sokkal biztosabb intézkedéseket kell tehát tennünk, hogy a földmivelésben rejlő munka megtalálja igazi jutalmát, hogy a rája fordított költségek a lehető legjövödelmezőbben megtérüljenek.

Mert a földmivelés még mindig a legfontosabb keresetforrása nemzetünknek. Ez azonban csak úgy történhetik, ha a fogyasztást benn az országban iparkodunk emelni. És éppen itt tűnik ki, mily nagyon egymásra van nálunk utalva földmivelés, ipar és kereskedelem, mily helyes megértését a helyzetnek tanúsította az iparegyesület, midőn — agráriust választott elnökévé, a nemzeti szükségletek mily helyes megértését bizonyította nézeteinek kifejtésével ez az elnök, Széchenyi Imre gróf. Igen, ha ipart teremtünk s ezzel a kereskedelmet előmozdítjuk, akkor az ezen üzemekben foglalkoztatott, átlag rendszeren jobban díjazott egyének fokozott életmódjuk szerint kell, hogy gyarapítsák a fogyasztást. És miután fokozott életmód mellett a népesedés is szaporodik, ezzel szaporodik a fogyasztók száma is. Legelőbb természetesen olyan iparoknak kell ezeknek lenniük, melyek lehetőleg csatlakoznak az östermeléshez, hogy ezt és egymást kölcsönösen támogathassák. És ha aztán, mint az öntözőcsatornák létesítéséhez már hozzáfogtunk, mert a földmivelést belterjesebbé kell alakítani, a hajózási csatornákkal is foglalkozunk, hogy egyrészt nyers-terményeink szállítását lehetőleg olcsóvá tegyük, másrészt iparcikkeinket lehetőleg gyorsan a határra, főleg Magyarország délkeleti határaitra vihessük, akkor jóformán megtettük a legfontosabbat és legsürgősebbet, hogy a nemzetközi gazdasági viszonyok fel nem tartóztatható félretolódása által nyújtott tényállást erőnk szerint kihasználhassuk.

Mindezt azonban csak akkor lehet keresztülvinni, ha óvakodunk az Ausztriában elkövetett oly veszedelmes hiba utánzásától, ha tehát nálunk a hazafias érzés folyton ébren marad, a szabadelvű, a liberális nézet tovább is uralkodik, ha a nemzet örömmel és elszántan követi azt az irányt, melyet Széll Kálmán adott kormányzásának.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Csak a fájdalom . . .

Csak a fájdalom maradt meg belőle,
 Csak a tövis — s a rózsá elvesztett . . .
 Oh, mond! úgy csendes, néma éjszakákon
 Nem bánt-e képem olykor tégedet? . . .

Nem jár-e hozzád vissza-vissza kérni
 Szétrongyolt álmát, összetört hitét,
 Előtted állva némán, szomorúan,
 Reád emelve könnyező szemét? . . .

Nem! ugy-e nem hány semmit a szemedre?
 — Oh, hogy is bántná a te lelkedet!
 S ha mégis olykor szomorúan megjön,
 Csak áldást hoz ő akkor is neked! . . .

Herold Gyula Béla.

A SZERELEM SZIGETÉRŐL.

(Petőfi szerelmi lírája.)

A szerelem aránylag lassan tudott kellő teret foglalni a magyar költészetben. Az az irány, mely virágénekeinket üldözte és Balassi dalait tűzbe vetette, nem kedvezett kifejülésének. Három század alatt Balassi

neve az egyetlen, melyet a lírikusok nagy seregéből kiemelhetünk, mint a szerelem dalosát.

Balassi virágénekeiben majd a boldog, majd a kesergő szerelmét énekel, mely szenvedélyes, de nem kevésbé állhatatlan lelkéből egy évtizeden át fakadt. Nagyon sokan bírták szerelmét, igazi Don Juan volt, hol viszonzozva, hol visszautasítva vallomását, míg valahára egypár töredelmes éneken „ifjúsági vetkei“ miatt kéréletlenül unokahugát, Dobó Krisztinát vette nőül. Balassi házasága után is a régi maradt és egyre változtatta könnyen gerjedő szerelme ideáljait, a miért felesége elfordult tőle és válas vetett véget a boldogtalan frigynek. Nagyon szégyelte az állapotot, „szégyenvallást“ és mi ezzel egy jelentésű „szemérmét“ többször említ énekeiben, így:

„Mert im bujdosni ű nagy bú és szemérem.“
 Erdélybe vonult, hol egy szépséges előkelő nőt, kit vagy busz dalban „Juliska“ néven énekel meg, örültség megszerette, de viszonzszerelmet nem birt nyerni és így elkeseredésében az erdélyi havosok közé vonult és ott remete életet élt. Azonban ott is üldözte szerelme, ideálja „megnyerhetlenségéről“ busong ilyképen: Oh én reám kiültél, elvesztemre esküdt, igen bamis szerelem. Miért nem koldulhatok meg annak, kit jártatsz utánam, szerelmemem. S miért kedvem ellen, gyujtasz akkor engem, a ki megnyerhetetlen. Egvén pedig belül, Juliska szerelmétől, jó hamar lovakért, járván Erdély földet, nem nagy fáradság nélkül, ezt összverendelem; többé nem említem Juliskát már versül.

Balassi szerelmi énekeit lánoló hűv, gazdag képelem, változatosság a hangulatban és formákban tűn-

eti ki, mindnyája lírai schemáival költészetünk történetében fordulatot jelez. A régi irodalmi históriás ének elnémult és helyébe a Balassi által annyit tüzelt, bensőséggel és új formákban megpendített líra lépett.

Tanitványa és utódja Rimay és néhány kortársa legott folytatták, a mit Balassi kezdeményezett és nyomakon, még pedig bizonyos virtuozitással, Szeucz Molnár Albert gazdag fejlődést adva az új technikának. Az új költészet, kevés kivétellel, egyházi és vallásos volt, de Balassi és társai szerelmes verseket is írtak és habár azok a költők versgyűjteményeibe nem vétettek föl, másolatokból és kétszázévtől hegedősök által énekelve elterjedtek. Mintha bizonyos szemérem tartóztatna volna a költőket szívük ügyét nyomtatásban napfényre hozni. A radványi kodex némely variánsai mutatják, hogy oly szemérmes másolók is voltak, a kik a szerelmi dalokból istenes dalokat csináltak a „kedvesem“, „szerelem“ szónak helyébe „istenem“, reménységem“ szokat írtak. Zrinyi, a költő is csak azon szerelmi költeményeit engedte kinyomtatni, a melyben Orpheus, vagy a vadász személyébe rejtőzhetett. A theologusok Salamon gyönyörű szerelmes költeményeiből, az „énekek énekéből“ jellekés hymnust csináltak, mely szerint Salamon király és szeretője Krisztust és ennek egyházát jelentik.

Irodalmunk újabb korát is papok és szerzetesek kezdik, a mult század végén, kiknek fogadalmuk tiltotta e hatalmas indulat apólasát és ha az emberi lélek törvényei tán győzedelmeskedtek is az egyházon, átállottak volna keblüket a világ elé tárni.

A borácusi hetera, költői mintájuk szerelme tárgya sem hathatott kedvezően a líra ez ágának fejlődésére.

Tisztogasd szájadat és fogaidat
 naponta reggel és este a legjobb-
 nak elismert

MENTHOLOS

száj izzel és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesek maradnak!

Szájviz üvege 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.

Kapható Tarczay István gyógyszerárán Zomborban, Kossuth-utca

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

Uj főispán. A „Budapesti Közlöny“ hivatalos lap a következő királyi kéziratot közli:

A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Simon Ödön Sopron vármegye és Sopron sz. kir. város főispánját ezen állásától, a közszolgálat terén szerzett érdemeinek teljes elismerése mellett saját kérelmére fölmentem és helyébe gróf Széchenyi Emil földbirtokost Sopron vármegye és Sopron sz. kir. város főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1901. évi január hó 3 án.

FERENC JÓZSEF s. k.

SZÉLL KÁLMÁN s. k.

Gróf Széchenyi Emil vajzakai nagybirtokos, vármegyénk törvényhatósági bizottságának virilis tagja, néhány év óta vármegyénk közügyeiben is részt vett és több bizottságnak a tagja volt és mindenkor köztiszteltet környezte, ez kíséri most is, midőn körünkől eltávozik díszes állásába.

Hivatalos utiköltségek. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak alárendelt hatóságok közegeinek kiküldetések alkalmával való költségfelszámításainál gyakorta merültek fel szabálytalanságok, különösen a midőn az ily hivatalos utazások valamely községben való éjjeli meghalással is kapcsolatban voltak. Eme körülmény nemrég annak kijelentésére indította a minisztert, hogy az ily utazások költségeinek felszámításánál a megkívánt kellekek mellőzését jövőre nem fogja elnézni s hogy az ily meghalással kapcsolatos utazások kivételeseknek lévén tekintendők, jövőre esetenként a legszigorubb elbírálás alá fognak vétetni. Nevezetesen esetenként igazolandó lesz a főszolgabíró által, ha az illető községben meghalásra alkalmas szállás nem kapható, továbbá meg lesz nevezendő, melyik a meghalásra alkalmas legközelebbi község s az utóbbinak hivatalosan igazolnia kell végül azt is, vajjon a kiküldött tényleg ott halt-e meg.

Országos lótenyésztési értekezlet. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter január hó 19 ére országos lótenyésztési értekezletet hívott össze. Nyolc kérdőponthoz van összefoglalva az értekezlet anyaga, a mely kérdőpontok a következők: 1. A lótenyésztés eddigi iránya kíván-e részleteiben némi módosítást? 2. Helyes-e az állami meneszekben eddig követett eljárás általánosságban és részleteiben? 3. A községnek nagyobb mérvű menesztetése mi módon volna eszközölendő? 4. Mily mérvben és módzatok mellett szükséges a ménutótelepi menek létszámának fokozatos szaporítása? 5. Helyes-e az egyéves meneszkök megvásárlásának jelen alakja? 6. A katonai lóvásárlás jelenlegi módzata mennyiben felel meg a tenyésztők érdekeinek? 7. Mily intézkedések volna szükségesek a magántulajdonú képező lovak értékesítése körül? 8. Mily egyéb intézkedések volna szükségesek akár a lótenyésztés, akár pedig a loértékesítés fejlesztése szempontjából szükségesek.

Kisiparunk érdekében.

— A kereskedelmiügyi miniszter leirata. —

Az a leirat, melyet Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter a temesvári ipartestülethez intézett, országszerte a legnagyobb figyelmet kelti. Annak úgy szokatlan terjedelme, különös formája, mint a tárgy minden részletére való behatolása igazolja a nagy érdeklődést és a legnagyobb tisztelettel s becsüléssel kell adóznunk a miniszternek, hogy volt bátorsága a dolgokat a maguk

igazi alakjában megmutatni és egy nemzetgazdasági igazságot leplezetlenül kimondani, tekintet nélkül arra, vajjon kellemes-e hallani, vagy egyeseknek kellemetlenül hangzik-e a fülükbe.

A tárgy, melyről szó van, a következő: Temesvárott államsegélylyel egy cipőgyári részvénytársaság alakult 1 200 000 kor. teljesen befizetett tőkével. Az új vállalat főleg a keleti kivitel részére szándékozik ugyan dolgozni, de magától értendő, hogy a belföldi fogyasztással szemben sem fog visszautasítólág viselkedni. A gyár alapítása által a cipőszakmabeli iparüzők fenyegetve látták magukat és a temesvári ipartestület más ipartestületekkel egyetemben, indítva érezte magát, hogy a kereskedelmiügyi miniszterhez előterjesztést intézzen, melyben azt panasolta föl, hogy az állami segélylyel alapított gyárak a kisipart tönkreteszik, és hogy az állam részéről a kisipar érdekében alig történik valami.

Ily súlyos panaszt nem akart a kereskedelmiügyi miniszter röviden elintézni, jóllehet igen közel volt a csábítás, azt egyszerűen azzal tüni el, hogy mindenütt, hol haladást vehetünk észre, tapasztalhatjuk azt is, hogy a nagyüzem kiszorítja a kisipart és hogy kárba vesztett fáradság lenne e fejlődési folyamatot feltartóztatni akarni. Arra is utalhatott volna a miniszter, hogy az állam tényleg igen sokat tett a kisipar teljesítőképességének emelése végett és hogy az iparosok jövőjéről nemzedéke sokkal magasabb színvonalon áll, mert az állami intézmények által sokkal jobb, általános és szakszerű előkészítést nyer, mint azelőtt történt. Ennek megismerése végett csak a legközelebbi, kezünk ügyébe eső tanoncunka kiállítását kell meglátogatnunk, vagy egy pillantást vetnünk az ipariskolákba. A miniszter azonban nem érte be ezzel, hanem belemert a kérdés minden részletébe, hogy először az ügy szükséges ismerete minden érdekelt körbe behatoljon, és másrészt ez utóbbiak idejekorán megtehessek azokat az intézkedéseket, melyek lehetővé tehetik további életképességüket.

A leghathatóbb eszköz, hogy a gyáripar mellett a kisipar fentarthassa magát, a társulásban van. Az egyes, gyöngébb erőknek egyesülniök kell, hogy a nyersanyagot közös bevásárlási forrásból szerezhessék be és a termékek eladása számára közös elárúsihelyeket állítsanak fel, miáltal közvetve a nagyiparra térnek át. A kisiparosoknak különben egy nagy előnyük van a gyáriparal szemben abban, hogy ők kielégítő értelmesség mellett az egyes fogyasztók külön kívánalmaiba képesek belemenni, a mit mindenki, kinek ehhez megvannak a kellő eszközei, szívesen megfizet nagyobb árak megadásával, a mi nagyiparnál természetesen nem lehetséges. És végül a már létező iparüzők abban is találhatnak bizonyos megnyugvást, hogy abban a pillanatban,

melyben a nagyüzem nyomást gyakorolni kezd az iparra, megszűnik az a verseny, melyet eddig számos segéd forszírozott önállósítása említésre méltó üzemtöke nélkül okozott nekik, mely verseny a mostani rossz helyzetet is nem kis mértékben idézte elő.

A kisipar terét a nagyipar meghonosítása kétségtelenül nagyon meg fogja szűkíteni, de ha már ezt el nem hárihatjuk, akkor kívánatos és nemzetgazdasági szempontból elengedhetetlen, hogy ez magyar nagyipar által történjék és ne idegen által.

A kereskedelemügyi miniszternek pedig érdeme az, hogy nemcsak lehetőleg előmozdítja a nemzeti nagyipar keletkezését, hanem arra is törekszik, hogy a helyzetnek és a helyzet szükségének helyes megismerését a lehető legszélesebb körökben elterjessze, nem törődve azzal, vajjon kisebbíti, vagy öregbíti-e ez népszerűségét. Ebben olyan nagyság vonását látjuk, mely kell, hogy mindenkinek imponáljon.

Ujdonságok.

Személyi hír. Özvegy bajsi Vojnits Lukácsné kamjonkai Szemző Jozefa urasszony, ha báró Vojnits István főispán látogatására városunkba érkezett és néhány napig itt tartózkodik.

Kinevezés. Öfelsége a király kamjonkai ifju Szemző István, vármegyei alszámvevőt, a cs. és kir. 23. gyalogezred tartalékos tisztii állományából a m. kir. 6. honvéd gyalogezred tisztii állományába m. kir. tartalékos hadnagygyá nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Földes Albert, varannói adóhivatali tisztet a zombori pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

Elöléptetés. Az igazságügyi miniszter dr. Lahner Antal apatini kir. aljárásbírot a IX. fizetési osztály első fokozatába leptette elő.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter ifju Till Ferec bacs-kulai járásbírosági napidíjast, az apatini járásbírosághoz irnokká nevezte ki.

Kinevezés. A szabadkai kir. törvényszék elnöke a vezetése alatt álló kir. törvényszékhez Harnoss István szabadkai kir. törvényszéki napidíjas szolgát III. o. hivatalsszolgává nevezte ki.

Váltóbírálo kinevezése. Az osztrák magyar bank budapesti igazgatósága a szabadkai fiókintézetet Tarczay Mort, a zombori első önszegelyző szövetkezet nagyerdemű igazgatóját váltóbíralóvá meghívta.

A zombori takarékpénztár mult évi üzleti eredménye. Fejves eredményel zárta le ismét a zombori takarékpénztár tavalyi működését. A mult év minden tekintetben kiváló az intézet történetében. Fontos mozzanatot képez, hogy az alaptőke 400 000 koronára emeltetett fel új részvények kibocsátása által. A részvények nagy kedveltségére mutat az, hogy majdnem az összes kibocsátott új részvényekre a régi részvényesek előveteli jogukat gyakorolták s mindössze 4 darab (hagyatékot képező) részvény került nyilvános árverés alá. A másik fontos mozzanatot az, hogy az intézet tartaléktőkeje és egyéb alapjai az idén elérték az 1 000 000 koronát. Sándor Béla igazgatónak celudatos, előrelátó és mintaszerű vezetése az intézetnek, a még eddiginel is szilárdabb alapot és fényesebb jövőt biztosít. E hó 9 én tartotta a zombori takarékpénztár választmányi ülését, mely javaslatot tett a közgyűlésnek a 139 935 korona 05 filleryi tiszta nyereség felosztása iránt. A választmány javaslata az, hogy egy részvényre 90 korona fizetessék ki kamat és osztalék fejében. Jötekonycelra 3500 koronát javasol a választmány.

Orczynál, ki ebben is Horácius nyomán jár, valóban nem nyer a szerelem jelentősebb szerepet, még kevésbé erkölcsi tartalmat.

Berzsenyi már meg-megérinti hurjait, de ebben a német költőket választja mintájul és az ifju, kinek első szeretője „az ő karjai közt elalult“, „epedezve nyögi beteg szívének sebeit s a szerelem könyvel ázott kendőjét“ kéri szemfödőtül. E nemű lírai darabjait valóban nem számíthatjuk költszetének nemes termékei közé; sokkal több igazság van abban a nyilatkozatában, hogy „a házaságról kissé napkeletiesen gondolkodik“, mint egy-egy Emmibez, Lollühöz, Nacához intézett költeményében.

Baj volt, hogy a nőnevelés nem tartott lépést a férfiakéval; emlékezzünk csak Fáy Andrára, ki a kis Sziraki Zsuzsit hat éves korában veszi ki egy falusi iskolából, hogy kedvére neveltesse és utóbb nevére tegye.

Kisfaludy Sándorban, a szerelem első igazi énekeiben is idegen nők nevelik ez erzelmet egész magasatos jelentőségére. Neki valósággal utat kell törnie a szerelem számára a költészet birodalmában. Voltak, kik dalaim homlokán megjelentek — írja Hymfi szerelmeinek előszavában — mintha az emberi természetnek legerősebb, legnemesebb, legszebb, legboldogítóbb indulatja, minden szépnak, jónak, felségesnek kátféje, minden szeretetre, dicséretre, csudálatra és követésre méltó dolgoknak szerzője, a szerelem vétke, bölcs-ekhez nem illó, tiltott, törvénytelen indulat volna, mintha az egész emberiség, az egész természet, sőt mindenek teremtője által fölszentelt tiszta szerelmet beszélni, fejtegetni, enekelni illetlen volna.

Innen kezdve, mind erősebb tért foglal a szerelem a magyar lírában. De az irodalmi foglalkozás csekély jövedelmessége nem juttatja a magyar költőt fenkölt szívének választottja mellé.

Csokonai hiába eped Lilláért, Vörösmarty hasztalanul tölt be siralommal eget és földet, a deli Hajna, a szöghajny nyájas Etelka, a szép Zenedő kemény marad pauszaira. A magyar líra csak a kesergő szerelmet tudja zengeni, a boldogság dythirambjai nem rázzák

meg hurjait, még kevésbé érti a családi élet üdvét, a szerelem nyugalmat, gyermeki szeretetben való fölőlvadását.

Mindezt csak a szerelem nagy dalosa, Petőfi zendíti föl, ki társadalmi tekintetben is utat tör a magyar költőnek, midőn szülei, rokonai ellenére, ugy szolván, erőszakkal, csak író barátának tapsai között, nevére teszi az előkelő, nemes, nagyműveltségű Szendrey Juliat.

Egész hatalmában, uralkodó terjedelmében és fejlődésének minden fázisaiban az ő örök művészete teremtette meg a szerelmet a magyar irodalomnak. Már pályája elején, midőn költészetének első titenei fölhangzanak, midőn megéri szarnyai növéstét, atrepülne az eget, a végtelent, fölmerül lelkeben a szeretett lény képe és ő várva-várja az órát, midőn kit neki rendelt a végzet, a leány ölébe jön.

Petőfi nemcsak megénekli a szerelmet, lényével teljesen összeforr az, nemcsak érzelem, hanem életcél, éppen ugy, mint a költészet és művészet szeretete. Az ideált nem találta meg egyszerre, fásad és küzd érte és e küzdelem minden lépését paratlan őszinteséggel örökíti meg költeményeiben. E költemények nemcsak többékevésbé muló érzelmei személyesítései, az ő szerelmi lírája egy emberszív története, egy mélyen érző, lelkesítő, odaadó szívé.

Soba nem volt még költő, kiben a természettől nyert óriási óserő a művészet tökélyével szebb harmóniában egyesült volna, mint benne és sohasem volt és talán nem is lesz költő, kiben több őszinteség, igazság lakoznak, mint Petőfinak minden sorában, minden elejtett szavában. Ez az, a mi őt az égig emeli, ez az, a mi dalai számára biztosítja az örökkévalóságot.

Erről mondja Petőfi költői irányának egyik legönállóbb tehetségű követője, a sirjában is áldott emlékü Toth Kálmán:

Sohse irtam olyan verset,
A mely nem a szivből serkedt,
Melynek minden kis betűje
Érzésekből nem lett gyűjtve.

Sok pusztult az idő alatt,
Egypar dalom mégis maradt;
Itju költő tudod mi az?...
Az marad meg, a mi igaz.

Petőfi dalai mind egy szálíg megmaradtak, mert igazak.

Első szerelmének emlékei a kora ifjuság ábrándos éveibe vesznek, de szelid visszfényük olykor-olykor egy-egy sugarat hint a későbbi időkre, örökre visszavonhatatlanul.

Látjuk ifju kora fel-felvilanásait, tanui vagyunk hatalmas kilobbanásának és átérezzük borzasztó gyászat, midőn a sors oly kíméletlen tépi szét első szerelme arany felbőit.

Várva-várja azt az órát, a midőn, a kit neki rendelt a végzet, a leány ölébe jön. Fölmerül lelkeben az ábrándos kérdés, vajjon minő lesz az ő szerelmese? szőke, barna lesz-e, olyan lesz-e mint a cédrus. Szerelmi sóvárgásai között arra a következtetésre jut, hogy szép a szőke szép a barna is, ha a bájjal a jószág is frigyre lép, ilyen ideált öhajjt ő magának. Érik a szerelme és kéri edes egytelent, hogy legyen aratója. Szerelme forróbb, mint a délnyár közepén és ha ily tüzzel sütné a nap, rég elégett volna a világ!

Szerelmeért fölőldozná husz éves tavaszát és szép reményeinek azt a titndérföldjét, mit lelke a jövőben lát. Erről a jövőről, csöndes szép házi életéről álmadozik szerelmes lelke.

Álmadozásai között a hű emlékezet e szorgalmas méh a mult virányairól meghozza méz gyanánt szívébe első szerelmét és ez jól esik lelkének, mert a prózai világban nincs már költőiség. Örömmel emlékezik diákori szerelmére, a mikor a lánykától az ebédnél a legjobb falatokat kapja és a szerelem pásztorórákban azzal nyilvánul meg, hogy ejnye de sütt a hold, beh szép este van!

Szerelmének történetét meghatóan mondja el:

Mit nem tettem volna érted
Szép kis szőke gyermekem,

Esküvő. Szalay Frigyes vármegyei alszámvevő, a kiváló író, lapunk kitűnő munkatársa, tegnap délelőtt esküdtök örök hűségét Apatinban Pinkovich Győzőke kisasszonynak. Az ifjú párnak zavartalan tartós boldogságot ósztinte szívből kívánunk.

Jutalmazások. A magyar földhitelintézet Tóth András tatabányai tanítót 400 korona, Fuller Jakab bikityi tanítót pedig 200 korona jutalomdíjjal tüntette ki.

Szabad Lyceumi hírek. A Szabad Lyceumban vasárnap Racz Soma fog előadást tartani II. Lipót, I. Ferenc és V. Ferdinánd koráról. A bazánk legújabb történelmét előkészítő ezen korszak ismertetése haladatos témául kínálkozik s biztosra vesszük, hogy az a megszokott gondos kidolgozásban és szép előadásban fog közönségünk elé kerülni. Érdekesnél-érdekesebb előadások következnek ezután. Január hó 20-án Kiss Józsefnek, a ballada nagymesterének, előadása jön sorra, a mely elé városszerte nagy várakozással tekintenek. Február hó második felében Lendel Adolf budapesti egyetemi tanár és országos bíró természetűdős két nagyérdékű előadása következik egy egy természetrajzi, általános érdekű kérdésszel. Lendel előadását színezett, vetített képekkel fogja illusztrálni s e célból az egész apparátust Budapestről magával fogja hozni. A városbaza nagyterme ilyen előadások megtartására igen alkalmas s városunkban az ilyen természetű előadásokból ezek lesznek az elsők. A budapesti Uránia tudományos színház előadásai is biztosítva vannak már a Szabad Lyceum számára. Február hó 12., 13. és 14. én egy-egy nagyérdékű etnographiai, illetőleg természetrajzi tárgyat fog előadásra kerülni. Az Uránia előadásait a városi színházban fogja tartani s az előadás alatt alkalmazásba jövő villamos vetített képek és mozgó fényképek előállításához szükséges villamárómat a Weisz-féle gőzmalom fogja szolgáltatni. Az Uránia színház előadásait ugy Budapestben, mint a vidék nagyobb városaiban is általános tetszéssel fogadják s mi részünkről örömmel üdvözljük a Szabad Lyceum ama buzgalmát, hogy városunkat is megismerteti ezen, a maga nemében páratlanul álló művészi és tudományos becses előadásokkal. Annak idején ugy a hirdetések, mint mi is, idejekorán biradással leszünk a részletes programot illetőleg, hogy ezáltal alkalmat nyujtsunk városunk környéke közönségének is a nem mindennapi élvezetben való részvételre. Értesítésünk szerint a Szabad Lyceum rendezőse most egy Szabad Lyceumi Egyesület megalakításán fáradozik, a melybe csekély évi díj lefizetése mellett mindenki beléphet. A társadalom ilyen támogatása mellett azután remélhető, hogy a Szabad Lyceum nálunk is — fővárosi tudósok és szakemberek előadásai válván ezáltal lehetővé — olyan színvonalra fog emelkedni, mint a minőn az angolok University Extension-ja áll, a hol ilyen sorozatos előadások hallgatásával bárki is szakszerű és praktikus ismereteket szerezhet. Részünkről sok szerencsét és kitartást kívánunk az oly szép eredményre megkezdett munka folytatásához.

Villamos világításunk. Városunkba bevezetendő villamos világítás kérdésében — mint tudva van — a városi közgyűlés azon határozatot hozta, hogy a bevezetésre vonatkozólag benyújtott összes terveket, ajánlatokat egy szakértő által felülbíráltatja. E célból felkérték Ross Frigyes bécsi szakferfit, a ki már városunkba is érkezett és megkezdte tanulmányait.

Korcsolyázó egyleti táncfűzőrke. A zombori fiatalok folyó hó 19. én a „Vadászkürt“ szálló összes termeiben a „zombori korcsolyázó egylet“ javára táncfűzőrkét rendez. A rendezésre városunk aranyifúsága egyesült s így a siker már előre biztosítva van. Ez lesz az idei farsang első nagyobb mulatsága, a mely a zombori fiatalok aegise alatt létesül.

Kosárfonó tanfolyam. Városunkban tegnap nyílt meg a földmívelésügyi miniszter által segélyezett és a Bacs Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület által felállított kosárfonó tanfolyam a vármegyeuaza mögötti régi kaszárnyában. A tanfolyam szervezési munkálatait Dekker Pál, városunk nagyérdemű szenátora, ritka buzgósággal szervezte. Az ő vezetése alatt nyílt meg tegnap a tanfolyam, a melyre 30 jelentkező és 20 szegény munkás vétetett fel. A tanfolyam a tegnapi napon meg is kezdte működését.

Kamatteher bevallása. Városunk adóhivatalánál folyó hó végéig kell bejelenteni az ingatlanokon levő kamatterhet. Felhívtnak azért mindazok, kiknek ingatlanaira teher van betáblázva, hogy ezt jelentse be.

Házasság. Máthé Gyula szegedi járásbíró mult szombaton tartotta eskütvőjét Boross Elvira kisasszonnyal, Boross Ignác birtokos leányával Német-Palánkán.

Rigyica—halasi vasút. A rigyica—halasi vasút építése tárgyában január hó 14. én engedélyezési tárgyalás lesz a kereskedelmi miniszteriumban, a melyre Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter Latinovits Pál és Latinovits Géza országgyűlési képviselőket is meghívta.

Az érdem jutalma. Zentáról írja levelezőnk: A zentai „Gazdakör“ a napokban tartott ülésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Tóth Lajos tanár arcképét, ki a gazdakör érdekében üdvös tevékenységet fejtett ki és mint tanár, köztisztviselőben áll, érdemei elismeréséül arcképét lefesteti és a kör helyiségében kifüggeszti.

Elítelt ügyvéd. Hirlapi közleményből kifolyólag jelentette fel Löbl Salamon cservenkai földbirtokos dr. Weisz Jenő ügyvédet nyomtatvány utján elkövetett rágalmozás és becstelésért. A szabaddai kir. törvényszék m. é. szeptember 17. én tárgyalta az ügyet, amikor is dr. Weisz Jenő utján elkövetett becstelésért miatt 400 kor. fő és 200 kor. mellékbüntetésre, továbbá 200 kor. költség megfizetésére ítélte. Felebbezés folytán a szegedi kir. ítélőtáblához került az ügy, ahol tegnapelőtt volt a felebbezési tárgyalás. Panaszlott képviselője csupán az ítélet enyhítését kérte, ami tényleg meg is történt, mert a felebbezési bíróság a kir. törvényszék ítéletét megváltoztatta és panaszlottat csupán 100 kor. fő és 50 kor. mellékbüntetésre ítélte, továbbá 100 kor. költség megfizetésében marasztalta. Az ítélet ellen panaszos semmisségi panaszt jelentett be, amit a kir. ítélőtábla elfogadott.

Városunk a szegényekért. Városunk nagyérdemű főkapitánya, Thurszky Jenő tapasztalván, hogy városunkban több oly egyén van, a kiknek hajlékuk nincsen, nehogy ezen hajléktalanok a lakosságra nézve ártalmasakká váljanak s hogy őket a megfagyás és éhenhalástól megvédjé, előterjesztést tett a városi tanácshoz, hogy a régi katonai laktanyában lévő tres helyiségekből egy szoba lakható állapotba helyeztessék s részükre elegendő fűtőanyag szolgáltatassék ki. Mint értesülünk, a városi tanács ezen előterjesztést nyomban jóvá is hagyta, s így mátol kezdve nem lesz városunkban több hajléktalan. A nemes tett önmagát dicséri.

Nyilatkozat. A „Bácska“ folyó évi első számában „A válogatások“ cím alatt megjelent tárcámban a szereplők és egyes helybeli személyek között a vonatkozás látszata forogván fenn; amit — most, midőn e látszat (mesterséges) kolportálás által szárnyra kapott — magam is észrevettem, szűkségesnek tartom kijelenteni, hogy tollamat nem vezette szándékosság, az illetőkre sértő céllal nem gondoltam, csupán a novelisztikus irány és a véletlennek szüleménye az egész s a vonatkozás látszatának kiaknázására senkit fel nem jogosítottam. Bacs Gyurgyevón, 1901. január 2-án. — Sesztay Emil, áll. író. tanító.

Halalozás. Bakay Alajos zentai tanító folyó hó 7-én életének 54-ik évében elhunyt. A jeles és buzgó néptanító elhunytáról vettük a következő gyászjelentést: A zentai közs. tanítótestület megszomorodott szívvel jelentő szeretett kártársának, Bakay Alajos közs. tanító urnak f. évi január hó 7. é. n. 9 órákor életének 54 ik, tanítói működésének 34-ik évében történt gyászos elhunytat. Zenta, 1901. január hó 7. Béke hamvaira.

A szegényekért. A zentai nemzeti szövetség hölgybizottsága folyó évi január hó 12. napján az Eugen szálló emeleti termeiben a zentai inségesek javára felolvasással, zenei előadással és táncal egybekötött hangversenyt rendez a következő műsorral: I. Fölolvasás. Tartja Orban Karoly. II. Marsch Wagner Tannhauseréből és M. Hougroise Liszt Ferentől, előadják Heiszler Ferencné, Lovász Mórné, Mészáros Lajoné és Rasch Emma urnók. III. Műdalok. Eneklí Heilbrunné Boros Bella urnó, zongorán kíséri Schwarz Gyula ur. IV. Nédalok. Zongorán előadja dr. Lovász Andorné urnó, kíséri Csámpai József zenekara. V. Katonásan. Vigjáték, 1 felvonásban. Irta Andreánszky Jenő. Rendező Braun Soma. Személyek: Garday Albert, nyug. huszárnagy, Sztudényi Gyula. Jolan özv. Berendy Gyuláné. Rasch Emma k. a. Olga, Merényi Ilonka k. a. (unokabugai.) Lengei Emil min. titkár, Turkovich Emil. Huszár Eudre hirlapíró, Mezei Elek. Gyuri, inas Gardaynál, Atzl Viktor.

Gyászír. Maicek Adolf cservenkai postamester, ki egy negyedszázadon át mint m. kir. postamester működött, folyó hó 6. án Cservenkán meghalt.

Esküvő. Vasárnap déli 12 órákor esküdtök örök hűségét Kaldor Gyula dr. ismert nevű fővárosi ügyvéd, a kiváló kriminalista, kerynájai földink, Adler Janka kisasszonnyal, Adler Ignác fővárosi nagykereskedő leányának a budapesti dohányutcai izraelita templomban. Az esküvőn, melyet Kohn Sámuel rabbi végzett, a menyasszony részéről tanuként Mezei Mór dr. országgyűlési képviselő szerepelt, a vőlegény tanuja Geguss Gusztáv dr. budapesti kir. főügyési helyettes volt. A nagyszámú előkelő násznép sorában ott volt a fővárosi társadalom, a bírói és ügyvédi kar számos előkelő tagja.

Műkedvelői előadás. Az apatini katolikus legényegylet folyó hó 12-én műkedvelői előadást tart az Andress-féle vendéglőben. Színre kerül a „Két testvér“ című daljáték.

Parasztpárba. Nemes-Militicsen megesezt, a mi különben masutt is megtörténik, hogy a férfi tilosban lepte meg a feleségét és rögtön a helyszínen párba vitték késekkel élethalálra. Martinovits János fiatal földmives Zomborban időzött mult vasárnap. Mikor este bazaar, fészében feleségénél ott találta Nemes-Militics don Juanját, Vuits Jánost. Mikor ez a megcsalt férjet meglátta, védelmi állásba helyezkedett és megkezdődött a páros viaskodás késekkel. Az első összecsapásnál — így mondának az uri párbanál — Martinovits egy szurást kapott mellébe és vértől borítva a földre rogyott. A rögtön előhívott orvos konstataálta, hogy tüdője: furta át a kés és sebe életveszélyes. Ellenfelet, Vuicsot letartóztatták.

Irodalmi tanulmányok. Ily cím alatt a jövő hónapban egy vaskos kötet fog a fővárosi könyvpiacra megjelenni. Trischler Károly (Don Carlos) lapunk szerkesztője gyűjtötte össze e kötetben majdnem negyedszázadot meghaladó írói pályájának tanulmányait. Vörösmarty az ébredés, Petőfi az átalakulás és Arany a nemzeti munkásság halhatatlan költőinek, Tóth Kálmán, Vajda János és Reviczky Gyula az újabb nemzedék kitűnő lantosainak műveit tette tanulmány tárgyává. Lapunk mai tárcájában „A szerelem szigetén“ című cikkelye mutatvány a szerző művéből.

Téli világ. A meteorologus, a poéta, no meg a riportter kíváncsi arccal lesték, vártak, hogy fordul a barometer mutatója, milyen színbe öltözik az ég, mert az már hetek óta nyugtalanító volt, hogy tél van és valójában még sincs tél. No de a mi késett, mégis beköszöntött. Bokáig érő hóban gázolunk, csikorgó hideg van, ólomszürke fellegek uszálnak az égen. Szóval eljött végre az igazi téli világ. Sok esztendő óta nem volt ilyen ropogós hideg.

Halalozás. Pujner Gáspárné sz. Hemm Rozália folyó hó 9-én reggel fél 8 órákor hosszú szenvedés és a haldoklók szentségének fölvétele után 53 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvétel mellett. Aldás és béke poraira.

Calicó-bál. A kulai sport-egylet 1900. évi január hó 19-én az „Elefánt“ szálló helyiségeiben Calicó-bált rendez, melyről vettük a következő meghívót: Meghívó. A kulai sport-egylet 1901. évi január hó 19-én az „Elefánt“ szálló helyiségeiben saját pénztára javára Calicó-bált rendez, melyre tisztelettel meghívja a rendezőség: Dr. Széchenyi Tamás, elnök. Dr. Kniezel Frigyes, alelnök. Dr. Holländer David, titkár. Zanyi Béla, pénztárnok. Manhold Kálmán, gazda. Manhold Pál, jegyző. Baumann Antal, Berkovits Rezső, dr. Billitz Albert, Blantz József, Dudás Fábán, Fuhrmann Lajos, Fürst Adolf, Jánoky Akos, Knefely Ernő, Koller Oszkár, Krämer Vilmos, Lederer Dezső, Majszyk Sándor, Nagy Aladár, dr. Orván Emil, Radimeczky Antal, Recsei Miksa, Schick Ernő, Schick Gyula, Schlagetter Pál, Schmidt Imre, dr. Steinmetz Lajos, Szakácsy Árpád, Tausz Fülöp, Tóth E. Béla, Wighart Ernő, Wighart Lipót. Beléptidj személyenként 2 kor. Kezdeté este 8 órákor. Calicó-szín: kék-fehér.

Pályázat. Az újvidéki adóhivatalnál adótszti állásra pályázat van hirdetve. Pályázati folyamodványok két hét alatt nyújtandók be.

Népszámlálás. Az országos népszámlálás városunkban javában folyik. A számláló biztosok nagy és terhes munkát végeznek és nagyon sulyosodik rájuk az eskimó időjárás. A népszámlálás folyó hó 15. én fejeződik be nálunk.

Tejzövetkezet. Bacs-Madarasról írja levelezőnk: Községünkben tejzövetkezet alakult, mely alakuló gyűlésen díszelnökké: Vidákovits Balázs, községünk nagyérdemű, törekvő jegyzőjét, elnökké: Wagner Janost, alelnökké: Schneider Józsefet, jegyzővé: Greiner Gyulát, felügyelő-bizottsági tagokká: Vinkó Janost, Horváth Jánost és Bednarik Istvánt választotta meg. A zövetkezet működését és ügyét 1901. évi március hó 1-én kezdi meg.

Jégünnepély. A bácsi korcsolyázó-egylet jégünnepélyéről vettük a következő meghívót: „Meghívó. A bácsi korcsolya-egylet a vármok melletti jégpályán 1901. évi január hó 12. én dísz- és versenykorcsolyázással egybekötött jégünnepélyt rendez. A jégünnepély kezdete d. u. 3 órákor. Este a vármok kivilágítása és tűzijáték mellett „Höfeherke“ előadása jelen az egyleti tagok által. Beléptidj a jégünnepélyre: egyleti tagoknak 40 fillér, nem tagoknak 60 fillér. Este a Schweier-féle szálloda összes termeiben táncmulatság, melyre beleptidj 1 korona. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A jégünnepélyhez a zenét a bácsi önkéntes tűzoltó-egyleti zenekar, míg az esti táncfűzőrkehez Pavlics Antal bácsi első cigányprímás zenekara és tambura bandája szolgáltatja.“

Kofaribillió. Újvidéken most lépett életbe a helypénzekről szóló városi szabályrendelet, melynek értelmében a piacon álló kofák, iparosok, szóval mindazok, kik a piacra árukat vagy fogyasztási cikkeket eladás végett hoznak, helypénzt kell fizetni. Ezen helypénzszedési jogot a város berbe adta és a mikor a vállalat alkalmazottjai a helypénzt be akartak szedni, a vasári nép megtagadta ezt és nagy csoportba verődve, mintegy 300—400-an a városbaza elé vonultak, a hol a helypénz eltörlését követelték. Az izgatottság oly nagy, hogy több városi bizottsági tagok kiválti közgyűlés összehívása iránti sürögés kérvényt adott a város főispánjához. A rendkívüli közgyűlés fog ezen kinos ügyben határozni.

Hamis pénz. Ivanits Bona, plávnai földmives, hétfőn délután 2 órákor az újvidéki vasuti pénztárnál hamis egyforintosokkal akarta Parabutya szülő jegyét megváltani. A közönséges, rögtön szembeötölő hamisítványokat a vasuti penztárnosné észrevette, rendőrt hívatt és Ivanitsot bekisértette. Itt kihallgatták, de Ivanits tanukra hivatkozott, hogy a hamis pénzt egy földijétől kapta. A vizsgálat folyamatban van.

Közgyűlések. Torzsáról írja levelezőnk: A torzsai „Haladókör“ f. évi január hó 3. án tartotta tisztújító gyűlést. Elnök és alelnök ismét a régi maradt, még pedig dr. Tessényi Pál és Schick Janos Frigyes. Pénztáros Schauk Henrik, könyvtáros Holzmann Ignác, jegyző Szanitter Kornél, számvizsgáló tagok: ifj. Thalheimer Lajos, Biermann Adam és Duptza Kálmán. A választmány is a régi maradt. A kör egy igen szűkséges újítást hozott be. Eddig ugyanis csak egy terműnk állott rendelkezésünkre, mely olvasó és játéktér is volt egyetemben, újétől pedig külön olvasószobát nyertünk. A számadások átvizsgálásával és a régi hirlapok eladásával, Schick J. Frigyes alelnök a tagoknak az új esztendőre minden jót kívánva, a gyűlés véget ért. — F. hó 5-én pedig a Polgári Olvasó Egylet tartotta közgyűlését nagyszámú tagok jelenlétében. Hamel Adolf tanító, mint elnök, gyönyörű megnyitójá frenetikus tetszésnyilvánítással fogadtatott. Hamel ez egyszer kitett magáért. Valóságos parlamentáris beszédet mondott, kiindulva Széchenyi méltatásából, ki az olvasó egyletek megalapítója volt, rátért az elmúlt év nevezetes eseményeire, felemlítvén, hogy éppen e szent évben ünnepelte dicsően uralkodó királyunk 70 ik születésnapját, miközben felállásra szólította fel a jelenlevőket és hosszú életet kívánt

De szerelmem bemutatni,
Megtöltötte végretem.

Az egész mit életemben
Érted tennem lehetett,
Annyi, hogy a koporsóba
En tevém be tetemed.

Sokáig siratja elvesztett szerelmét.

Majd vele együtt földértünk, midőn a tavaszi viharra, mely élte egét oly birtelen elhomályosította, föl-tűnik az ezerszínű szivárvány: Csapó Etelka után Mednyánszky Berta az új ideál.

Ott a mélyen sebzett ifjú gyászkepei és fölajdulásai, itt képeletének tarka játéka, ott egy fölmatadt és tán hatalmasra fejlődhetett indulat erőszakos megváródása, itt a szeretni vágyó szív csapongása, mely egy ideig azt hiszi, hogy tárgyat megtalálta.

Egyik sem igaz szerelme, az életnek nem tartalma, a létnek nem célja. Egyik sem Petőfi szerelme, szive nem ily szerelémért dobog és ő természetének erőszakával, mely oly könnyen csap végletből végletbe, kétségbeesik, elveszti a boldogság hitét.

Nincsen leány, ki engemet szeretne,
Nincsen leány, ki mondaná nekem:
Hideg világ van, lelkedet meghűt,
Jer melegdj fel forró keblemen!

Itt akarja bagyni e zord világot, hogy reugetegbe vonuljon és talán a természet ölen lelje föl egykor nyugalmát.

(Vége kör.)

Valódi jóság.

— George Amara után. —

Mikor vagy jó és nemes?
Mikor igazságos?
Ha sikerült lelkedet
Irgységtől megmentened!

Mályva.

korolni kezd
melyet eddig
sa említésre-
k, mely ver-
em kis mér-

beghonosítása
kíteni, de ha
kívánatos és
ngedhetetlen,
ténjék és ne

nek pedig ér-
előmozditja a
arra is törek-
et szükségé-
legszerűesebb
azzal, vajjon
épszerűségét.
k, mely kell,

bnits Lukácsné
baró Vojnits
erkezett és né-

kamjonkai ifju
es. és kir. 23.
ól a m. kir. 6.
kir. tartalekos

Földes Albert,
enzügyigazgató-

szter dr. Lahner
esi osztály első

szter ifju Till
ast, az apatini

ényszék elnöke
Harnoss Istvan
szolgat III. o.

osztrák magyar
i fiókintezetbe
zró zövetkezet
ghívta.

r mult évi
nyunyel zarta le
i működését. A
ntezet történet-
laptöke 400.000
obcsajtsa által.

az, hogy majd-
re a régi rész-
s mindössze 4
került nyilvános
az, hogy az in-
den elerték az
onak celtudatos,
ezetnek, a még
b jövőt biztosít.

penztar választ-
közgyűlésnek a
reség felosztása
egy részvényre
lek tejeben. Jó-
asztmány.

dt;

maradtak, mert

úság ábrándos
kor-olykor egy-
ökre visszavon-

tanui vagyunk
praszító gyszat,
első szerelme

a kit neki ren-
erül lelkeben az
z ő szerelme?
cedrus. Szerelmi
e jut, hogy szép
jóság is trigyre
k a szerelme és
ratója. Szerelme
ily tüzzel sütné

tavaszat és szép
elke a jövőben
életéről almadozik

zet e szorgalmas
gyanant szívébe
mert a prózai
emlékezik diak-
z ebédnél a leg-
torórákban azzal
bold, beh szép

mondja el:

ed

m,

a Mindenbatól dicsően uralkodó királyunknak. Ezután Vörösmarty Mihály 100 éves születési évfordulóját említvén, kiemelte hazafias tetteit — mint író. Szóba hozta továbbá a kivándorlást és élénk tetszés mellett bebizonyította, hogy nálunk különösen nincs ok a kivándorlásra, kiemelve azt, hogy a bolgárok bevándorolnak és kihasználják a földet, aztán jól megrakva távoznak hazájukba, a mi közgazdasági szempontból nagy kár hazánkra, különösen vidékünkre nézve. Ezért ajánlja, hogy pártolják a gazdasági iskolák létesítését, hogy a nép megtanulja a föld helyes kihasználását. Beszéde befejeztével frenetikusán megtapsolták és megjelentek az érdekes elnökök. Tisztújítás is léven, a régi tisztikar újból választott meg. Elhatározott, hogy tekintettel arra, hogy az egylet 130 tagot számlál és pénztári felesleg is mutatkozik, a tagdíj 3 koronáról 2 koronára szállíttassék le és csak az újonnan belépő tagok kötelesek egyszer s mindenkorra 2 korona alapdíjat fizetni. — A könyvtár 400 kötet, legtöbbször német munkából áll. — A múlt évi bevétel 729 kor. 50 fil., a kiadás pedig 450 kor., maradt 279 kor. 34 fil. pénzkészlet. Újságok elárverezéséből befolyt 20 kor. 20 fil. — Kivánjuk, hogy megyénk minden községében létezzék ily egylet.

Dalestély. Bezdánból vették a következő meghívót: A „bezdáni olvasóköri dalárda“ 1901. évi január hó 19-én saját helyiségeiben (Frank féle vendéglő) alapja javára táncal egybekötött dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Csata dal“, karének (Petőfi csata-dala) Lányi Ernőtől, előadja a dalárda. 2. „Bordal“, karének Lányi Ernőtől, előadja a dalárda. Záradékol: 3. Egy vig ujoncozás. Enekes bohózat 5 jelenetben. A rémet eredetiből magyarosították és átdolgozták: Jambor Béla és Farkas Ferenc. Személyek: Csömörfalvi Csömör Arisztid, Kuzmán Miklós főszolgabíró, dr. Kehes Bertalan, ezredorvos ifj. Bogóy Sándor, Ripitusz Flórián, jegyző irnok Nagy József, Fityók Gyurka, őrmester Mayer János, Pupák Marci, közlegény Pravyik János, Blahovecz Tóbiás, (stket), Enyves Muki, (vak), Rákóczi Izidor, (dadogós) unjonek Straub Lajos, Schneller Ernő, Straub Sándor. Az énekreszket zongorán kíséri Farkas Ferenc, a dalárda karmestere. Előadás után tánc. A tánczenét Lakatos Bandi zenekara fogja szolgáltatni.

M. A. V. A magyar kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a miskolci műhelytelepen szükséges nagyobb építési munkák végrehajtására. A tervek, költségvetés, egységárjegyzék a m. a. v. magas építmenyi igazgatóságban (VI. Teréz-körút 56.) megtekinthetők. Az ajánlatokat 1901. január 26. déli 12 óráig fogadják el az építési és pályafenntartási osztály. Banaupénz 6700 kor.

Ügyvédjelöltek magaviselete Az 1874. évi XXXIV. t. c. 13. § a értelmében az ügyvédönök a nála gyakorlaton levő ügyvédjelölt magaviseletéről az ügyvédi kamarát évenként értesíteni tartozik. A jelentést mindenkor az év január havában kell beiktatni. Minthogy eddig e kijelentést igen kevés főnök küldte el, az ügyvédi kamara ez uton is felhívja az ügyvédeket e kötelességük teljesítésére.

Téli kikötők. A dunai téli kikötők szaporítása mindinkább kívánatosá válik és örvendetes, hogy Baja és Újvidék versenyeznek téli kikötő elnyeréséért. Ujabbban háromeg Palánka község csatlakozott, mert a Palánkán keresztülvitt Dunaszabályozás révén igen csekély költséggel kiépíthető téli kikötő kínálkozik a hajósok részére, a mely minden tekintetben alkalmas és az ország legnagyobb téli kikötője lenne. E tárgyban a bármás község már több értekezletet tartott és kérvényt a kikötő végleges kiépítése ügyében a legközelebbi napokban nagy küldöttség viszi Darányi földmivvelésügyi miniszter elé.

Népszámlálás regénye. O-Becséről írják lapunknak: A népszámlálás a számláló lapokon foglalt kérdéseken kívül még sok egyebet is kiderít. Nem hiányzik néha a pikantéria sem. Beköszön a számláló biztos az egyik vendéglőbe s miután elvégzi az általános részt, kérdi tőle: Van-e vendég? — A korcsmáros himel-bámol, végre kiböki, hogy hát talán ne zavarnák őket. — De nekem tudni kell és látni kell, ki az! — szól a biztos és citálja a törvényt, mire buzakodva megmutatják a titkot rejtő szobát. Belép, hát ott egy irulópiruló leánykára és egy fiatal emberre talál. A kérdések során kitűdődik, hogy a leány 15 éves, moholi és elszöktette — az a csinos legény, a ki zombori illetőségűnek vallotta magát.

Telegráfrót gazdasági célra. A gazdasági célra szolgáló kiselejtett telegráfróthól a három milliméteres teljesen kifogyott és most már csak öt milliméteres drót áll a gazdaközönség rendelkezésére. A drót kedvezményes ára metermázsánként 14 korona. A ki venni akar, a földmivvelésügyi miniszterhez kell fordulnia és a kérvényhez mellékelnie kell a községi eltiljáróság bizonyítványát arról, hogy a drót valóban gazdasági célra szükséges.

Allami ménék szétosztása. A bajai állami ménetelepről a tenyeszméneket az egyes községi fedeztetési állomásokra e hó 28. napján osztják szét.

Ipari munkások érdekében. A kereskedelmi miniszter körrendelettel utasította valamennyi másodfoku iparhatóságot, hogy ez viszont a hatósága alatt álló elsőfoku iparhatóságokat és ipartestületeket a legkomolyabban utasítsa, hogy a munkásoknak bármilyen természetű panaszát, akár írásban, akár szóban adatik elő, azonnal fogadják el és soronkívül tárgyalják, úgy hogy a végzést lehetőleg még a panasz beadásának napján lehessen meghozni. Ugyancsak utasította a másodfoku iparhatóságot arra is, figyelmeztesse az elsőfoku iparhatóságot, hogy a munkából kilépéskor az iparos a munkakönyvet a kilépő segédnek átadni tartozik, bármily okból szűnjek meg a munkaviszony. Ez alul kivételnek csak akkor van helye, mikor a munkakönyv hátrahagyásával a munkájából jogtalanul kilépő segédet, vagy gyári munkást az iparhatóság visszahozza és kötelességének teljesítésére szorítja.

Betöréses lopás. Folyó hó 3-án Lohner Péter muzsikusk lakásába vandoröcányok törtek be és holmi apróságot vittek el, feltörvén a szekrényeket. Úgy hatoltak be, hogy az ablakszárnyakat benyomták és bemasztagt. A tettesek már a csendőrség által kinyomoztatottak és at is adták a törvénynek.

Kereseti adók. Zombor város tanácsától vették a következő hirdményt: A III-ad osztályú kereseti adó az 1899., 1900. és 1901. évekre való érvényével léven kivetve, mindazok az adózók, kik e címen eddig megadóztatva nem voltak, vagy kik az adóköteles üzletet, keresetet, vagy haszonhajtó foglalkozást az 1900. év folyamán alatt megkezdették, tartoznak az 1901. évi január hó 20 áig üzletük, vállalatuk vagy egyéb haszonhajtó foglalkozásuk után az adóévet megelőző három évi, vagy ha az üzlet, vállalat vagy foglalkozás annyi év óta még fenn nem állana, az annak megkezdésétől számított, illetőleg fenállása idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta nyeresémet bevallani. A IV. osztályú kereseti adó tárgyában kiadott hirdmény szerint 1901. évi január havában az állandó fizetést, nyug., kegy- vagy tiszteletdíjat húzó állami, törvényhatósági, közalapítványi, községi, egyházi, társulati és magántisztek, tisztviselők, hivatalnokok, közegek, nyug- avagy kegydíjat húzó özvegyek, állandó alkalmazásban lévő üzletvezetők, felügyelők, kezelők, könyvvivők, pénztárnokok, s általában a 40 frtnál több havidíjt húzó segédek, segédmunkások, állandó fizetést élvező lelkészek, tanárok, tanítók, nevelők, írók, művészek, hivataloszolók stb. a keresetadó negyedik osztálya alá tartozó keresményüket — az alább említett kivételével — a részükre ingyen kiszolgáltatandó vallomási iven bevallani tartoznak, azonkívül a vállalatok és intézetek igazgatósága, elöljáróság, pénztár, földbirtokos vagy üzlettulajdonos, a kitől vagy a melytől az adóköteles fizetést húzza, szintén kötelezve van arra, hogy a nála, illetve üzletében állandó fizetés mellett alkalmazott egyének név- és fizetés-jegyzékét az adókiadó hatóságnak nyújtsa be.

A Máv. új személytarifája. Január hó elsején lépett életbe a magyar államvasutak vonalain az új személyszállítási tarifa, mely azonban lényegében, a máhasszállítás kivételével, a régi marad. A lényeges reform, melyet mult nyáron terveztek, ezidő szerint, bizonyára, finánciális szempontból, elhalasztottnak tekinthető. A változások, a melyek most életbeléptek, nagyjában a következők: A gyors- és személyvonatoknál megengedett utazási kombinációk korlátoztattak, a mennyiben ezek a kombinációk csak a távolsági forgalomban vannak megengedve. Az I—XIII. zónában való távolsági forgalomban eddig az utazást kerülővonalon is meg lehetett tenni; ezentul csak a legrövidebb utirány használható. Tekintettel arra, hogy a XIV. zónába szóló jegyekkel nem szabad félbeszakítani az utazást, azonban gyakran előfordul, hogy két, nagyobb időközben érkező vonat egy és ugyanazon vonathoz csatlakozik a csomópontnál, hogy az utazás ily meg nem engedett félbeszakítása kizárassék, ezentul ily esetekben XIV. zónára szóló jegyeket csak a közvetlen csatlakozó vonathoz adnak ki. Munkásjegyek ezentul az összes relációkra fognak kiadatik s a tanulójegyek is ezentul valamivel olcsóbbak lesznek. A máhasszállításnál 50 kilogrammig változatlan marad a tarifa, nehezebb máhadaraboknál, vagy ha több darab adatik fel, mérsékelttarifák jutnak érvényre. Ezzel remélik elejét venni annak, hogy az utasok nagy máhadarabokat visznek a személykocsikba. Különben szigorú utasítás ment, hogy ezeket a bajokat — a melyek sok panaszra adtak okot — az állomási közegek elhárítsák.

Olcsó marhasó. Az 1897-ben alkotott olcsó marhasó gyártásáról és kiszolgáltatásáról szóló törvényvel a magyar gazdák már kezdettől fogva nem voltak megelégedve, mert egyrészt a só ára igen drága, beszerzése körülményes, másrészt a gazda pénzügyi ellenőrzésnek van kitéve s a kincstár az ily sőt megfelelő

alakban nem is képes kiszolgáltatni. Az O. M. G. E. több ízben tett lépést a visszas helyzet megszüntetésére, bár ez ideig eredménytelenül. Ebben a dologban újabb mozgalomra van kilátás, melynek eredményeként remélik, hogy a pénztgyminiszter módját fogja találni annak, hogy a mezőgazdaság körében a marhasó kiszolgáltatása tekintetében fölmertlt panaszokat orvosolni fogja.

A „Vasárnapi Ujság“ január 6 iki száma 30 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Gróf Zichy Géza“ (arcképpel). — „Gróf Zichy Géza mint ember.“ Dr. Zavory Sándortól. — Költemények: „Téli vers.“ Lévy Józseftől; „Tóth Klára.“ Calamustól. — Regénytár: „A szentandrási bíró fia.“ Elbeszélés. Irta Jókai Mór. (Linek Lajos rajzaival). — „A lovagló mester.“ Elbeszélés az amerikai életből. Irta F. W. Wharton. Angolból fordította S. A. (képekkel). — „Koko.“ Elbeszélés. Irta Vértesi Arnold. — „Az új országház falfestményei“ (képekkel Dudits Andor és Kriesch Aladár falfestményei után). — „Lakott világok.“ — „Lefőzte a bárót.“ — „Délafrikai képek“ (eredeti fényképfelvételekkel a transzvali háborúból). — „Pauli Rikhard“ (arcképpel). — „Két festmény Innocent Ferenctől“ (képekkel). — „Épület-főlemelések a Margitszigeten“ (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságokkal“ együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A „Gajdobrai Önségélyző Szövetkezet“ folyó évi január hó 20-án délután 2 órakor tartja saját helyiségében

III. rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezeti tagok meghívotnak. Gajdobrán, 1901. évi január hó 9-én.

Gajdobrai önségélyző szövetkezet.
REITER FERENC,
igazgató.

Halifax Mercur
és
Kondor korcsolya
gyári áron
ifj. Heindlhofer Róbertnél
Zomborban. *—6

Párisi áruház Zomborban.

Van szerencsém a tiszt. közönség szives tudomására adni, hogy a **Hirschenhauser-féle üzlethelyiséget** átvéve, azt

Párisi Divatárúház

cim alatt a mai kor igényeinek megfelelően

a legújabb és legdivatosabb

uri- és női divatoikkal, kézmű, selyem, bel- és külföldi vásznakkal

berendeztem.

A mélyen tisztelt vevőközönség kegyes pártfogásáért esedezve, vagyok

kitünő tisztelettel

TUNA GUSZTÁV,
ZOMBOR, (Korzó).

Királyváson vállalat egyedüli raktára.

Meghívó.

A csantavéri takarékpénztár részvénytársaság
 folyó évi január hó 27-én délután 1 órakor
 a takarékpénztár igazgatósági tanácstermében tartandó
X. évi rendes közgyűlésére
 a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. Mérleg előterjesztése, nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
3. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
4. Időközben alapszabályszerűen bejelentett indítványok.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: Az alapszabályok értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja a közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, ki részvényeit, még le nem járt szelvényekkel együtt, 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezi.

Vagyon.		Mérleg-számla.		Teher.	
	számlának		számlától		
Pénztári	6430 01	Részvénytőke	100000 —		
Váltó	482160 06	Tartaléktőke	32977 02		
Jelzálog kölcsön	61627 —	Betét	269074 58		
Heti betét kölcsön	32 —	Hetibetét I. csoport	62 60		
Értékpapír	3700 —	Hetibetét II. csoport	4939 02		
Felszerelés	436 23	Visszleszámitolt váltó	119072 —		
Adósság	357 42	Óvadék	3700 —		
Átmeneti kamat	696 86	Részvény osztalék	108 —		
		Hitelezők	67 36		
		Betét kamatadó	534 84		
		Átmeneti	4493 01		
		Nyeremény	20411 15		
	555439 58		555439 58		

Kiadások.		Üzleteredmény-számla.		Bevételek.	
	számlának		számlától		
Visszleszámitolt kamat	6218 87	Váltókamat	35340 46		
Illetek	96 74	Jelzálogkölcsön kamat	5207 99		
Tiszti s szolga fizetések	3032 —	Hetibetét kölcsön kamat	762 03		
Leírások	48 47	Törzsdíj s vegyes	5124 94		
Betét kamat (kifizetett)	859 26	Iratdíj	1236 05		
Lakbér	440 —	Szelvény bélyeg	115 56		
Tökésített betét kamat	11795 75	Késedelmi kamat	238 41		
10% tőkekamatadó	1265 47	Nyilvántartási díj	39 96		
Adó	3225 20	Folyószámlai kamat	6 60		
Részvényesek kamat	13 64	Alapítási költség	355 40		
Kezelési költség	1020 85				
Nyeremény	20411 15				
	48427 40		48427 40		

Csantavér, 1900. évi december hó 31-én.

Szokola Gyula s. k., Dr. Békeffy Károly s. k., Herzl Simon s. k., Magosi Ferenc s. k.,
 aligazgató. vezérigazgató. könyvvezető. pénztárnok.

Megvizsgáltuk, mindenben megegyezőnek és helyesnek találtuk.
 Csantavér, 1901. évi január hó 7-én.

Roder Jakab s. k., Basch Vilmos s. k., Földi József s. k., Lövy Vilmos s. k., Székely Sándor s. k.,
 felügy. biz. elnök. felügy. biz. jegyző. felügy. biz. tag. felügy. biz. tag. felügy. biz. tag.

MEGHÍVÓ.

A „Bács Ómorovici Takarékpénztár r. t.” f. évi február hó 11-én délelőtt 10 órakor az
 intézet helyiségében

XIII-ik évi rendes közgyűlést

tartja, melyre t. c. részvényeseink, az alapszabályok 50. §-ára való hivatkozással, ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések felolvasása.
2. Az 1900 ik évi zárszámadások betérjesztése és ezek alapján a felmentvény megadása.
3. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.
4. Netáni indítványok el tárgyalása.

Az igazgatóság.

O-Morovicán, 1901. január hó 7-én.
 Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit és megbatalmazását az intézetnél letenni, a mikor is erről elismervényt kap, melyben egyszerűsmd szavazatának száma is kiteendő.

TARTOZIK.		Mérleg-számla.		KÖVETEL.	
1901 ik évbe átmenő visszl. kamatok	254 92	120,000 kor. névértékű 60%-al befizetett részvénytőke	72000 —		
Sztanisicsi takarékpénztárban elhelyezve	2000 —	1901 ik évbe átmenő váltókamatok	3913 14		
Pesti magyar keresk. bank folyószámlán	55 93	Fel nem vett osztalék	44 90		
Oszt. magy. bank giró számláján	538 29	Rendes tartalékalap	14228 04		
Heti betétekre adott előleg	8592 —	Külön	7329 40		
Váltóállomány 1900. december 31-én	286756 —	Részvényátírási illeték	2 66		
Pénztári állomány 1900. december 31-én	6302 84	Hitelezők visszl. váltókért	39360 —		
		Heti betétek 1900. december 31-én	27158 57		
		Takarékbetétek 1900. december 31-én	130689 31		
		Egvenleg mint 1900 ik évi nyeresemény	9773 96		
	304499 98		304499 98		

TARTOZIK.		Nyeresemény- és veszteség-számla.		KÖVETEL.	
Telepítés és jutalék díjak	176 32	Befolyt késedelmi kamatok	59 52		
Kamat- és tőkekamat adó	674 91	" váltó	24507 62		
Lakbér	300 —	" kezelési díjak	3163 17		
Tökésített betéti kamat	5790 60				
Tökésített hetibetéti kamat	1082 79				
Postadíjak	192 15				
Tiszti és szolga fizetés	3540 —				
Adószámlán	2463 84				
Üzletköltség	497 85				
Betéti kamat	376 48				
Visszleszámitolási kamat	2861 41				
Egvenleg mint 1900 ik évi nyeresemény	9773 96				
	27730 31		27730 31		

Kelt O-Morovicán, 1900. december 31-én.

Bács-Ómorovici takarékpénztár r. t.

Fodor Sándor s. k., Dembitz Vilmos s. k., Neufeld Adolf s. k.,
 pénztárnok. v. igazgató. h. igazgató.

O Morovicán, 1901. évi január 7-én tartott felügyelő-bizottsági ülésen ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és segédkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybevágónak találtuk.

Schall Ignác s. k., Kovács Gyula s. k., Oblath Nándor s. k., Bergel József s. k., Palich Antal s. k.,
 felügy. biz. elnök. felügy. biz. jegyző. felügy. biz. tag. felügy. biz. tag. felügy. biz. tag.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságától.

1. szám.
 kbiz. 1901.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy a borgos-martonosi armentesítő társulat kerelme folytan az általa védőtöltés építési munkálatok céljaira Bács-Martonos község határában szükségelt s Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága, B.-Martonos községe, továbbá Kiraly Sándor és neje, Grubanov Vasza örökösei, Grubanov Mihos és neje, Hoós Dániel, Elek Sándor, Pósa Janos örökösei, Dávid Illés és neje Mária, Telek Simon és neje Etel, Ferenczi Demeter, Phe György, Telek András, Töröczik Peter öreg, Sörös Lukacs, özv. Baráz Istvánné Borbala, Bali Pal, Töröczik Lajos öreg, ifj. Hajnaki Ferenc, Baráz Balazs és neje, Engi Illesné Anna, Ambrus Györgyné Erzsébet, David Imre és neje, Fodor Miklósné Borbala, Radics Marton öreg, Radics Menybert, Volkai Antal és neje, Ruzsa Mihaly és neje, Kis Csouka Istvan örökösei, Lung Nikola örökösei, Kiss Janos és neje, Palinkas György és neje, Klein Sandor, Tenyi Janos örökösei, Fodor Bene és neje és Tyonits Peter valamennyien b.-martonosi lakosok tulajdonát képező összesen 108 kataszteri hold 286 □ öl földterületre nézve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur öngymelősága mult évi december hó 27-én 89024/IV. sz. a. kelt leiratával a kisajátítási eljárást elrendelte.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást az idézett törvény alapján B.-Martonos községében a község határában folyó évi február hó 1-én (pénteken) d. e. 9 órakor fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettnek, hogy a kisajátítási terv és összeírás Bács-Martonos község határában a hivatalos órák alatt 1901. évi január 14-étől 28-ig (hétfő) bezárólag terjedő 15 napon át közzemlere ki-
 tetnek és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv s ellen és minden telek-
 könyvi érdekeltnak a feljárnott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megallapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg s hogy a meg nem jelenés vagy a felszólamlásnak elmulasztása az idézett törvény 36. §-ában körülírt jogi következmény-
 nyel jár.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának 1901. évi január hó 5-én tartott üléséből.

Báró Vojnits István s. k.,

3-1 főispán, mint a közig. bizottság elnöke.

1507. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Déronya község elüljárósága a lekösönés folytán megüritlt gyalogrendőri állásra pályázatot nyit.
 Fizetés: havi utólagos részletekben folyósítandó évi 600 korona.

A pályázati kérvények kellően felszerelve január hó 15-éig Déronya község elüljáróságához benyújtandók.

Déronya, 1901. évi január hó 1-én.

2-2

Elüljáróság.

China-thea.

Rothmann valódi china-theája törvényes védjeggyel és zárral ellátott csomagokban kapható Zomborban

Parcsetich Károly

fűszerkereskedeseben

(özv. Zapf Jánosné-féle ház, korzó).

8-6

10968 sz.

tkvi 1900.

Arveresi hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sztanisicsi takarékpénztár végrehajtónak Welchner Mátyás végrehajtást szenvedő elleni 980 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Sztanisicson fekvő, a sztanisicsi 1606. sz. betétben Welchner Mátyás végrehajtást szenvedő és neje szül. Kollár Erzsébet társtulajdonos tulajdonánál bejegyzett A. 1. sorsz. a. felvett 824. hr. és 383. ö. i. sz. a. ház és 92 □ ölnyi beltelekre a V. T. 156. §-a értelmében 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901-ik évi február hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor Sztanisics község határában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
 szolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi november hó 12-én.
 A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
 kir. trvszéki bíró.

ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR.

14/1901.

Hirdetmény.

A Zombori Takarékpénztár t. c. részvényesei az 1901. évi január hó 27-én délelőtt 10 órakor Zomborban, az intézet tanácskozási termében tartandó

XXXIII. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A közgyűlési elnök és a meghatalmazások megvizsgálására hivatott 3 tagú bizottság választása.
2. Igazgatói jelentés az 1900. évi üzlet eredményeiről.
3. Intézkedés az 1900. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása tekintetében.
4. Igazgató javaslata a rendkívüli tartalékalap pénzkészletének a tartaléktőke és nyugdíjalap közt leendő felosztása tárgyában.
5. Igazgató javaslata a tisztviselők és a szolgák javadalmazásának felemelése tárgyában.
6. Igazgató javaslata egy segédkönyvelői állás szervezése tárgyában.
7. A felügyelő-bizottság 5 tagjának 3 évre leendő megválasztása.
8. A választmány 12 rendes tagjának 2 évre és 1 rendes és 4 póttagjának 1 évre leendő megválasztása.

Az 1900. évi mérleg és igazgatói jelentés a közgyűlést nyolc nappal megelőzőleg az intézet helyiségében közzszemlére ki fognak tétetni. Zombor, 1901. évi január hó 8-án.

Sándor, igazgató.

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR Mérleg- és vagyon-kimutatása 1900. évi december hó 31-én.

V A G Y O N	Összeg		T E H E R	Összeg	
	kor.	fl.		kor.	fl.
Ingatlanokra bekebelezett kölcsönök	6.615,15	47	Befizetett alaptőke	400.000	—
Leszámitolt váltók	1.579.413	68	Tartaléktőke	266.868	34
Jelzálogilag biztosított váltókölcsönök	743.557	—	Rendkívüli tartalékalap	200.000	—
Értékpapírokra adott előlegek	43.641	68	Nyugdíjalap	73.598	05
400.000 korona 4 1/2% magyar regále megváltási kötvény á 99.25	397.000	—	Külön tartalékalap	48.993	94
250 drb 5% magyar-gácsországi vasúti részvény á 422. —	105.500	—	Betételek 4 1/2% kamatozásra	8.616.707	01
Kossuth Lajos utcai 157. ö. i. számú intézeti ház	93.362	33	Betételek után 1900 II. félévre tőkésített 4 1/2% kamatok	174.356	48
Gromon-utcai 180. ö. i. számú bérház	82.856	91	Ezek után járuló 10% adó	17.435	65
Végrehajtási árverésen megvett földbirtok	27.944	60	1901. évre előre bevett kamatok	117.586	06
A felszerelési tárgyak értéke	8.204	36	Beszedett bekebelezési illetékek	3.027	11
1900. december hó 31-ig hátralékos kamatok	44.552	67	Bélyegilleték	52	65
Más intézetnél elhelyezve	223.088	—	Tiszta jövedelem	139.935	05
Osztárak-Magyar Bank giró számláján	700	23	Ebből a részvénytőke után 5% kamatok	20.000	—
Postatakarékpénztári cheque számlán	1.423	12	A tartaléktőkehez csatolt 10%	11.993	50
Fizetési előlegek	1.340	—	A nyugdíjalaphoz csatolt 3%	3.598	05
Pénzkészlet 1900. évi december hó 31 én	89.807	86		15.591	55
			Rendelkezésre álló 1900. évi jövedelem	104.343	50
			Nyeresség áthozat 1899. évről (már 1900. évben megadóztatva)	14.577	12
			Felosztásra kerül	118.920	62
	10.057,545	91		118.920	62

Kelt Zomborban, 1901. évi január hó 6-án.

Sándor Béla,
igazgató.

Csávosi Sándor,
főkönyvelő.

MEGHIVÓ.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság 1901. évi február hó 3-án d. u. 2 órakor az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az előterjesztett mérleg és nyeresémfelosztás jóváhagyása, egyben úgy az igazgatóságnak mint a felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
2. A választmányi tagok egyharmadának vagyis 5 tagnak s 3 felügyelőbizottsági tagnak kilépése folytán megüritült állások titkos szavazás útján leendő betöltése, azon megjegyzéssel, hogy a kilépők újra megválaszthatók.
3. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Jankovác, 1901. január hó 7 én.

Az igazgatóság.

Figyelemztetés. 54. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor erről elismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatának száma is kiteendő.

A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letett részvényeket — valamint a meghatalmazásokat is a felügyelőbizottság átvizsgálni tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

VAGYON.

Mérleg-számla 1900. december 31.

TEHER.

Pénztár	13255	40	Részvény alaptőke	100000	—
Értékpapír	14396	—	Tartalék	55233	72
Váltó	320255	—	Takarékbetét és tőkésített kamat	319502	36
Kötelezvény	161337	—	Hetibetét	18237	63
Jelzálogkölcson	76311	—	Váltóleszámitolás	56385	89
Ingatlan	1897	20	Lombardkölcson Tiszaszegedi sorsjegy	10000	—
Postatakarékpénztár	289	—	Adó-tartalék	500	—
			Kamatátmenet 1901. évre	5600	—
			Fel nem vett osztalék	70	—
			Osztatlan maradt	492	80
			Nyeremény	21718	20
	587740	60		587740	60

Jankovác, 1901. január 2.

Madzinyi János s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Löwy Sándor s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k.,
igazgató. igazgató. igazgató. pénztárnok. könyvvezető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Jankovác, 1901. január 5.

Szűcs Lajos s. k., Madzinyi Adorján s. k., Schöffler József s. k.,
felügy. biz. tag. felügy. biz. tag. felügy. biz. tag.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Egy jó házból való fiu
tanoncul felvétetik.
Bővebbet a kiadóhivatal.

10067. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtónak Heinecz Kálmán és neje végrehajtást szenvedő elleni 1400 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Zomborban fekvő, a zombori 563. sz. betétben végrehajtást szenvedők tulajdonúul bejegyzett A + I. sorsz. a felvett 1454 hr. sz. a. 94. ö. i. sz. ház és 162 □ ölnyi beltelekre 2400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 29-ik nappán délután 3 órakor a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 240 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi október hó 17-én.
A zombori kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

Me
lan
Ka
fa
han
szá
köt
ma
fele
mily
alig
spe
tud
tud
átu
hol
meg
mely
Kör
igaz
nagy
zato
mű
éve
méri
életé
vény
val
csod
életé
tudó
muta
befel
beler
séges
Petőfi
kerest
megals
meg is
Tiszto
napont